STRUCTURI DE TEMATIZARE CU INFINITIVUL ÎN LIMBA ROMÂNĂ[1]

ISABELA NEDELCU
Universitatea din Bucureşti
Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, Bucureşti

1. Preliminarii

Prin tematizare (sau topicalizare), un anumit component (nominal) al enunţului este aşezat în poziţia de temă/topic. Procedeul de natură sintactică prin care se obţine tematizarea îl reprezintă deplasarea la stânga a respectivului component (apud DSL). Detaşarea componentului nominal se realizează fie prin izolarea acestuia din punct de vedere sintactic şi fonetic de restul enunţului (1), fie fără ca nominalul să fie izolat fonetic şi sintactic[2] (2):

(1) a. *Serviciul – nu vreau să mă gândesc acum la el*
b. *Cât despre serviciu, nu vreau să mă gândesc acum la el*
(2) *La serviciu nu vreau să mă gândesc*

În primul caz, se vorbeşte de tematizare forte, iar în al doilea caz, de tematizare slabă.

Uneori, tematizarea este marcată prin anumite unităţi detaşate formate dintr-o prepoziţie/grupare prepoziţională (cvasi)locuţională, urmată de un nominal cel mai adesea: *de*, *cât despre*, *în legătură cu*, *legat de* etc.

2. Două tipare de tematizare

Tematizarea slabă se realizează prin simpla schimbare a topicii, pe când tematizarea forte este însoţită de anumite mărci sintactice sau lexico-sintactice[3].

2.1. *Tematizarea slabă* (*prin schimbarea topicii*)

Tematizarea slabă este ilustrată prin structuri cu infinitivul atât din limba veche, cât şi din limba actuală. Astfel, în limba veche, se înregistrează tiparul de tematizare constând în simpla dislocare a infinitivului şi aşezarea lui în poziţia frontală a frazei:

[1] Această lucrare a fost realizată în cadrul proiectului „Valorificarea identităţilor culturale în procesele globale”, cofinanţat de Uniunea Europeană şi Guvernul României din Fondul Social European, prin Programul Operaţional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007−2013, contractul de finanţare nr. POSDRU/89/1.5/S/59758.

[2] În unele interpretări, prin tematizare se înţelege numai deplasarea la stânga a componentului nominal, fără ca acesta să fie izolat fonetic şi sintactic de restul enunţului.

[3] Pentru distincţia *tematizare slabă* vs *tematizare forte* şi pentru modalităţile de marcare a celor două tipuri, vezi GALR II (2008: 913–921).

BDD-V897 © 2012 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:49:59 UTC)

(3) *Că a mearge pedestri după elŭ şi fără bucate a răbda atâta, multă şi mare credinţă era* (Coresi, *Carte cu învăţătură*)
(4) *Iară de-a mâncarea şi de-a bearea şi a ne îmbrăcà noao nu apără Domnulŭ* (Coresi, *Carte cu învăţătură*)
(5) *Căce de a-i creade şi de a nu-i creade nu iaste mare greşeală* (Constantin Cantacuzino, *Istoriia Ţărâi Rumâneşti*)

Tiparul evidenţiat în exemplele (2)–(5) corespunde *tematizării slabe* (vezi Pană Dindelegan 2003, DSL). Acest tipar se poate întâlni şi în limba actuală:

(6) *Nici a citi nu poate* (www.superzed.ru)
(7) *A iubi nu trebuie să ştii cum, a iubi e un sentiment care nu poate fi redat* (www.tpu.ro)

Tematizarea de acest tip se poate realiza şi prin propoziţia infinitivală:

(8) *Şi nici ce mânca nu mai aveam* (conexiuni.net)
(9) *Ce mânca văd eu bine că ai, fătul meu* (I. Creangă, *Amintiri din copilărie*)[1]

2.2. *Tematizarea forte*

Tematizarea forte se realizează fie folosind anumite mărci lexico-sintactice, fie prin structuri în care verbul se repetă la o altă formă (i.e. structurile cu infinitiv şi cu supin).

2.2.1. *Tematizarea forte realizată cu ajutorul mărcilor lexico-sintactice*

Acest tip de tematizare este ilustrat de exemple precum:

(10) *Cât despre a citi cartea pentru a doua oară, sincer îţi zic că nici prin cap nu-mi trece să o mai fac* (www.tomatacuscufita.com)
(11) *În ce priveşte a citi DVD-uri din orice zonă, la calculatoare totul e din soft* (www3.agora.ro)

În exemplele (10)–(11), mărcile tematizării forte sunt *cât despre, în ce priveşte*. La aceste elemente se pot adăuga: *în legătură cu, legat de, referitor la, dacă e vorba de* etc.

Structuri similare de tematizare conţinând un infinitiv se întâlnesc şi în alte limbi romanice, cum se vede în exemplele:

(12) fr. *Quant à proposer un co-financement, c'est utopique, pour ne pas dire autre chose* (veloptimal.com)
(13) it. *In quanto a leggere „Repubblica", lo faccio ogni santo giorno, ma certo non con la mente geniale di un professionista* (*www.rosalio.it)*

2.2.2. *Tematizarea forte realizată prin infinitiv*

2.2.2.1. Acest tip de tematizare se întâlneşte numai în limba veche[1]:

[1] Exemplul din Ion Creangă este menţionat şi de Nemţuţ (2012) pentru ilustrarea tematizării prin infinitiv.

BDD-V897 © 2012 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:49:59 UTC)

(14) *Ce **a zice** ei că nu suntemŭ greşiţi, nu puteà să zică* (Coresi, *Carte cu învăţătură*)
(15) *Iară **a** o **cheltui** nu o cheltuiră amândoi într-un chip* (Varlaam, *Cazania*)
(16) *Iar Ghica Vodă s-au spus de unde este de locul lui, iar **a cunoaşte** pre vizirul nu-l cunoştea* (I. Neculce, *Letopiseţul Ţării Moldovei*)

Este interesant că structura cu tematizare conţinând infinitivul se mai întâlneşte totuşi şi în textele din prima jumătate a secolului al XIX-lea. Am întâlnit-o într-un text de descântec (reprezentând o copie)[2], text care, cum se ştie, conservă structuri arhaice:

(17) ***A junghiia** înjunghiiatu-l-au, **a săpa** săpatu-l-au, **a ustura** usturatu-l-au* (*Descântecele manuscrise româneşti*)

Tematizarea prin infinitiv apare şi în structuri în care verbul (la infinitiv, supin sau subjonctiv), din a doua parte a construcţiei, reprezentând suportul semantic al unui predicat complex, nu este lexicalizat după operatorul modal (18) sau aspectual (19):

(18) *Veniţi nu la ospăţul lui Artaxerx, împăratul pementesc, carele putu ospăta numai voivozii şi boiarii săi, numai oamenii unii cetăţi, iară **a face** pre vr-unul dinşii împărat sau a-ş împărţi cu nuşi împărăţiia sa* **nu putu** √, *temându-se de scădeare şi de sărăciia sa* (Varlaam, *Cazania*)
(19) *Iar **a zugrăvi**, el* **n-au apucat** √, *ci apoi s-au zugrăvit cu porunca lui Neagoe-vodă, cu văpsele şi cu aur* (*Letopiseţul Cantacuzinesc*)

Elipsa verbului suport este posibilă şi în alte construcţii cu tematizare, conţinând propoziţii relative cu infinitiv sau cu subjonctiv ((20)–(21)) sau grupări (formate din verb şi substantiv) care se pot construi cu infinitivul, supinul sau subjonctivul (21):

(20) *Iara **a sta** împotriva oştiloe ce-i veniia asupra, nu era cum* √, *neavând nici oaste gata şi ţara toata cu ura şi gata de lucrul noou, ca Orheiul, ce era capete, era tot de-a lui Ştefan logofatul* (M. Costin, *Letopiseţul Ţării Moldovei*)
(21) ***A răspunde** n-am vreame* √, ***a fugi** n-am unde* √ (Varlaam, *Cazania*)

2.2.2.2. Tiparul de tematizare forte conţinând infinitivul este regăsibil în italiană ((22)–(25))[3] şi în aromână ((26)–(29)):

(22) *Mangiare, non vuole mangiare niente* (apud Salvi, Vanelli 2004)
(23) *Dormire, dormo poco* (apud Maiden, Robustelli 2007)
(24) *Dispiacere, non mi dispiacete* (apud Renzi 1995)
(25) *Potere, potrà certamente* (apud Renzi 1995)
(26) *Ti mâcare, fičorlu mâcă g'ine* (apud Capidan 1932)

[1] Asan, Vasiliu (1956: 110) arată că infinitivul cu funcţie de circumstanţial de relaţie se întâlneşte foarte rar în limba veche şi că „această construcţie nu s-a menţinut, deoarece nu era suficient de clară".
[2] Despre datarea textului, vezi Timotin (2010).
[3] În italiană, şi participiul poate fi dislocat: *Partito, non è partito di certo* (apud Salvi, Vanelli 2004: 310).

BDD-V897 © 2012 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:49:59 UTC)

„De mâncat, băiatul mănâncă bine”

(27) *Ti dizñirdari, tata nu nâ dizñirdă* (DIARO)
„De dezmierdat, tata nu ne-a dezmierdat”

(28) *Ti dizgrupari, u dizgruparâ după unu anu, s-veadâ di ţi muri* (DIARO)
„De dezgropat, au dezgropat-o după un an, să vadă din ce a murit”

(29) *Ti dureari, nu mi doari multu (mâna/suflitlu)*[1] (DIARO)
„De durut, nu mă doare mult”

Aşa cum arată Avram (2007 [2005]: 171), în limbile romanice, infinitivul din structurile de acest fel este fie fără prepoziţie ((30)–(33)), fie cu prepoziţie ((34)–(35)):

(30) it. *Mangiar, mangio poco*
(31) ret. *Teméi mę temi*
(32) sp. *Él, saber, no lo sabe*
(33) port. *Eu cantar cantava bem*.
(34) it. *Per vedere, no ho visto niente*
(35) fr. *Pour me soigner elle m’a soigné*

2.2.2.3. În română, tiparul de tematizare forte cu infinitivul a fost înlocuit de tiparul cu supin, analizat de Pană Dindelegan (2003) şi de Avram (2007 [2005])[2]:

(36) *De văzut, am văzut destule*

Înlocuirea infinitivului din limba veche cu supinul era firească, aceasta producându-se şi în alte contexte. În exemple precum cele de mai jos, în care se utilizează infinitivul lung, în limba actuală, s-ar utiliza supinul[3]:

(37) *Dzioa de-a prima va fi sfântă şi sărbatoare şi a şaptea dzi iară cu aceaia sărbatoare va fi cinstită, nice un lucru nu facereţi într-însele, fără de-acealea carele-s* ***de-a mâncarea*** *tuturor sufletelor, numai aceasta puteţi face pre niştotele voastre* (*Palia de la Orăştie*)

(38) *Descălecară în Rahidim, acolo n-avea nărodul apă* ***de-a bearea*** (*Palia de la Orăştie*)

(39) *Iară ei deaca vădzură că le bate vânt bun* ***de-a meargerea*** *cătră locul de unde era ei, svătuiră să margă la locul său* (Varlaam, *Cazania*)

În această idee, Diaconescu (1977: 135) arată că, din structurile cu infinitiv din Budai-Deleanu, „Ţiganiada”, au rezultat cele cu supin:

[1] Exemplele (27)–(29) sunt preluate de Pană Dindelegan (2003: 159) din DIARO.

[2] Pe lângă structurile de tematizare cu infinitiv şi cu supin, Avram (2007 [2005]: 167) semnalează şi existenţa tiparului de tematizare prin subjonctiv, la începutul secolului al XVIII-lea: *Să mai zică ei ceva, nimică n-au mai zis* (*Cronica anonimă*), tipar care se regăseşte în limba populară actuală.

[3] Brâncuş (2007 [1967]: 172) arată că „dat fiind faptul că în româna din secolul al XVI-lea, în care infinitivul cu valoare verbală propriu-zisă este larg folosit, supinul ca verb, adică urmat de un complement direct, nu există, e foarte probabil ca apariţia valorii verbale a supinului să fie o consecinţă a procesului de dispariţie a infinitivului (prin substantivizare sau înlocuirea lui cu subjonctivul)”.

BDD-V897 © 2012 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:49:59 UTC)

(40) *e de a râde > e de râs*
(41) *ş'e dă a să teme > e de temut*

Nu trebuie să se deducă din cele spuse că tiparul de tematizare forte conţinând supinul era absent din limba veche. Tiparul de tematizare cu supin este semnalat de Frâncu (2009: 369) în perioada 1640–1780 (mai cu seamă spre sfârşitul perioadei):

(42) *Măcar că de omorât nu i-au omorât pă nimeni* (*Anonimul Brâncovenesc*)
(43) *De murit voiu muri* (ms. 1151 din BAR)

Dacă tiparul cu tematizare prin infinitiv nu se mai foloseşte în limba actuală, în schimb, el continuă să existe în subdialectul maramureşean, cum o dovedesc exemplele[1]:

(44) *A durmi nu pot durmi*
(45) *A se cununa se pot cununa oricând*
(46) *A vedea nu vede*

3. Interpretarea infinitivului din structurile de tematizare

Prin structura cu tematizare forte, se exprimă un subtip de circumstanţial de relaţie[2]. Acest subtip de circumstanţial de relaţie este caracterizat prin legătură slabă cu restul enunţului, izolare prozodică, raportare la întreaga propoziţie, nu la un grup sintactic, ocuparea unei poziţii frontale de focalizare (apud GBLR 2010: 557).

În structura cu tematizare forte, infinitivul are rolul de a introduce o temă nouă de discurs (exemplele (14), (15), (16), (17)). Acest rol este semnalat adesea de un conector transfrastic: *ce* (14), *iar* ((15)–(16))[3].

Aşezarea în poziţie de temă/topic arată că infinitivul şi supinul au valoare nominală[4]. În această poziţie, ele introduc sau reiau tema de discuţie, de regulă, pentru a se aduce un element nou[5]. Tema este anunţată de o marcă lexico-sintactică (de tipul celor amintite mai sus: *legat de*, *cât despre*, *în ceea ce priveşte*) sau de o prepoziţie. Este adevărat că prepoziţiile *a* şi *de* au cunoscut un proces de abstractizare îndelungat, în urma căruia au devenit morfeme, însă se poate spune că, în astfel de structuri, ele îşi păstrează valoarea de prepoziţie în combinaţie cu infinitivul, respectiv supinul.

---

[1] Exemplele (44)–(46) sunt preluate de Avram (2007 [2005]: 166) din *Tratatul de dialectologie românească*.

[2] Pentru descrierea celor două subtipuri de circumstanţial de relaţie, ilustrate prin exemple ca *E bolnavă pshihic*, respectiv *De sănătoasă, este sănătoasă*, vezi GBLR (2010: 557–561).

[3] Despre rolul conectorilor adversativi de a anunţa o perspectivă nouă de abordare a temei în discuţie, o temă nouă de discurs sau revenirea la o temă anterioră, vezi GALR II (2008: 770).

[4] În analiza tiparului de tematizare forte conţinând supinul, Pană Dindelegan (2003: 160) arată că supinul dintr-o construcţie precum *De cules, l-am cules, cu maşini specializate şi cu oameni pricepuţi, dar…* „este, ca mod de conceptualizare a acţiunii/stării, mai aproape de *nominalele abstracte cele mai tipice*, gradul său de nominalizare şi de abstractizare fiind mai înalt", arată autoarea, decât într-o construcţie cu tematizator de tipul *cât despre* + supin nominalizat precum *Cât despre culesul porumbului toamna, cu maşini specializate, de către oameni pricepuţi, asta este o caracteristică a timpurilor moderne*.

[5] Exemplul *Te-ai pregătit pentru examen? – De pregătit, m-am pregătit, dar am emoţii mari* ilustrează această a doua situaţie.

BDD-V897 © 2012 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:49:59 UTC)

Marca de tematizare (tematizatorul) în construcţiile cu tematizare este, cum s-a arătat, o prepoziţie (Pană Dindelegan 2003, Porhiel 2005). De aici rezultă că supinul, ca şi infinitivul au nevoie de o prepoziţie: *de*, respectiv *a*.

Se poate susţine că *de* asociat cu supinul este prepoziţie, dovadă fiind faptul că *de*, în structuri de tematizare similare cu cele conţinând supinul, se poate combina cu un substantiv (47) sau un adjectiv (48) ori un adverb (49)[1]:

(47) *De coleg, mi-e coleg, dar lucrăm la proiecte diferite*
(48) *De inteligentă, e inteligentă*
(49) *De corect, scrie corect*

Substantivul, ca şi adjectivul şi adverbul din astfel de construcţii ((47)–(49)) reprezintă topicul (tema), definit drept „cadru noţional" sau „aboutness"/„à-propos" (vezi Prévost 2003 şi bibliografia). Se poate considera că, în asemenea construcţii, adjectivul şi adverbul, având utilizare metadiscursivă, capătă valoare nominală.

Pentru valoarea de prepoziţie a lui *a*, care se construieşte cu infinitivul, trebuie de asemenea avut în vedere că *a* avea în limba veche statut de prepoziţie (iniţial cu sens locativ, apoi cu sens final)[2], cum se vede şi în exemplele:

(50) *Şi judecata să le fie în ţara lor, să-i judece domnul cu svatul ţărâi lor, să nu iasă* ***a se judecarea*** *într-altă ţară* (*Documente şi însemnări româneşti din sec. XVI*)
(51) *„Nu venii să osândesc lumea, ce să spăsesc lumea; nu venii* ***a chema*** *derepţii, ce păcătoşii la pocăinţă!"* (Coresi, *Carte cu învăţătură*)

O posibilă explicaţie a pierderii tiparului cu tematizare forte este aceea că *a* s-a gramaticalizat în combinaţie cu infinitivul şi a devenit morfem al acestuia.

Faptul că tiparul de tematizare forte cu infinitiv are nevoie de o prepoziţie se vede şi într-un exemplu ca (52), preluat de la Diaconescu (1977: 77), unde infinitivul lung cu valoare substantivală este precedat de *de*:

(52) *Şi de* ***înţelegere****-i nicidinioară nu înţelegemŭ* (Coresi, *Carte cu învăţătură*, apud Diaconescu 1977: 77)

Este relevant pentru necesitatea apariţiei prepoziţiei şi faptul că circumstanţialul de relaţie exprimat prin infinitiv lung nominal foloseşte, în alt tip de context decât cel cu tematizare forte, prepoziţia *a*:

(53) *Orb nărocul la suiş şi lunecos* ***a stare*** *la un loc, grabnic şi de sârg pornitori la coborâş* (M. Costin, *Letopiseţul Ţării Moldovei*)

[1] Aceeaşi idee este menţionată în GALR I (2008: 522): „*De*-ul, deşi obligatoriu, nu este legat de forma de supin, ci de rolul său de tematizator, prepoziţia păstrându-se şi în afara construcţiei cu supinul, indiferent de tipul de predicaţie care este tematizată. Acelaşi *de* apare pentru tematizarea unor predicaţii adjectivale, adverbiale sau nominale".

[2] De altfel, circumstanţialul relaţional poate fi introdus şi prin altă prepoziţie, la origine locativă, şi anume *la*: *I-a întrecut pe toţi la învăţat*.

BDD-V897 © 2012 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:49:59 UTC)

La fel ca în cazul tiparului cu supin (Pană Dindelegan 2003: 158–159), infinitivul cu *a* este specializat pentru tematizarea forte a unei predicaţii verbale. Pierderea acestui tipar se explică, pe de o parte, prin înlocuirea infinitivului cu supinul sau cu subjonctivul[1], pe de altă parte, prin restrângerea utilizării prepoziţiei *a*. În limba actuală prepoziţia *a* se mai foloseşte, rar, în construcţiile comparative:

(54) *Miroase a tei*
(55) *Calcă a popă*

În rest, *a* gramaticalizat se utilizează pentru marcarea relaţiilor cazuale de genitiv sau de dativ:

(56) *Au luat măsuri împotriva a trei angajaţi*
(57) *Datorită a ceea ce m-a învăţat, am reuşit să fac acea lucrare*

Dacă în română tematizatorul *a* de la infinitiv este obligatoriu, în alte limbi romanice, infinitivul poate apărea în astfel de structuri fără nicio marcă (fără nicio prepoziţie), aşa cum arată exemplele date de Avram (2007 [2005]: 171), pe care le reluăm aici:

(30) it. *Mangiar, mangio poco*
(31) ret. *Teméi mę temi*
(32) sp. *Él, saber, no lo sabe*
(33) port. *Eu cantar cantava bem*

Construcţia din română cu tematizare forte prin infinitiv precedat de prepoziţia *a* nu s-a păstrat, aşa cum am arătat, iar faptul că *a* care însoţeşte infinitivul s-a gramaticalizat (a devenit marcă a infinitivului) este probat de asocierea altui tematizator cu infinitivul, ca în exemplele date anterior:

(10) *Cât despre a citi cartea pentru a doua oară, sincer îţi zic că nici prin cap nu-mi trece să o mai fac* (www.tomatacuscufita.com)
(11) *În ce priveşte a citi DVD-uri din orice zonă, la calculatoare totul e din soft* (www3.agora.ro)

În tiparele de tematizare forte (vezi *supra*, **2.2.1**, **2.2.2**), componentul din stânga, din poziţia de temă/topic, este utilizat metadiscursiv (funcţionează ca un citat, reprezentând elementul despre care se vorbeşte). Acest component – complementul tematic – este introdus printr-un tematizator: prepoziţie sau grupare prepoziţională cu statut (cvasi)locuţional. Prin urmare, grupul cu centru infinitiv din structurile discutate funcţionează ca un citat (ceea ce înseamnă că, în utilizare metadiscursivă, are valoare nominală), iar, în interiorul grupului, infinitivul păstrează capacitatea de a primi subordonaţi de tip verbal, cum este complementul direct în exemplul:

[1] Este grăitor exemplul cu subjonctiv dat de Avram (2007 [2005]: 167), de la începutul secolului al XVIII-lea, din *Cronica anonimă muntenească*: *Să mai zică ei ceva, nimică n-au mai zis, fără decât: greşiţi suntem, Doamne, greşiţi şi ce va fi voia Mării[i]tale*. Tot Avram (2007 [2005]: 167) citează exemple similare din limba populară actuală, preluate din Magdalena Vulpe (1980: 225): *Să le mai scape / d-abia le-a scăpat, Când mă uit eu în spatele meu să mai fie căţelul / nu mai era, Şi bogaţii* […] *nu ne ţinea iarna la ei* […] *să ne ţie ei, Ca să facă aşa batjocură de noi / nu prea făcea*.

BDD-V897 © 2012 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:49:59 UTC)

(58) *A cunoaşte pre vizirul nu-l cunoştea* (I. Neculce, *Letopiseţul Ţării Moldovei*)

4. Concluzii

Infinitivul în română apare în două tipare de tematizare: slabă şi forte. Structurile cu tematizare slabă sunt atestate atât în limba actuală, cât şi în limba veche, pe când cele cu tematizare forte (fără mărci lexico-sintactice) se întâlnesc numai în limba veche. Existenţa tiparului de tematizare forte cu infinitiv apropie limba română, prin stadiul ei vechi, de alte limbi în stadiul actual. În română, infinitivul din structurile de tematizare este obligatoriu însoţit de *a*, care în limba veche avea statut de prepoziţie, statut pe care l-a pierdut, *a* devenind morfem al infinitivului. Tiparul de tematizare forte are nevoie de o prepoziţie, iar acesta nu se mai întâlneşte în momentul în care *a* nu mai are valoare de prepoziţie, ci e morfem.

SURSE

Constantin Cantacuzino, *Istoriia Ţărâi Rumâneşti*, ediţie critică, studiu filologic, studiu lingvistic, glosar şi indice de nume proprii de Otilia Dragomir, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2006.

Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*, Chişinău, Litera, 2007.

Diaconul Coresi, *Carte cu învăţătură (1581)*, publicată de Sextil Puşcariu şi Alexie Procopovici, vol. I, Bucureşti, Atelierele Grafice Socec & Co., Societate Anonimă, 1914.

Miron Costin, *Letopiseţul Ţării Moldovei. De neamul moldovenilor*, ediţie îngrijită de P. P. Panaitescu, Repere istorico-literare de Aurora Slobodeanu, seria „Patrimoniu", Bucureşti, Editura Minerva, 1979.

DIARO, 1997, Caragiu Marioţeanu, Matilda, *Dicţionar aromân (macedo-vlah), A–D*, Bucureşti, Editura Enciclopedică.

Documente şi însemnări româneşti din secolul al XVI-lea, text stabilit şi indice de Gh. Chivu, M. Georgescu, M. Ioniţă, Al. Mareş, Al. Roman Moraru, Bucureşti, Editura Academiei Române, 1979.

Internet.

Ion Neculce, *Letopiseţul Ţării Moldovei. O samă de cuvinte*, text stabilit, glosar, indice şi studiu introductiv de Iorgu Iordan, ediţia a II-a, revăzută, colecţia „Scriitori români", Editura de stat pentru literatură şi artă, Bucureşti, 1959.

Palia de la Orăştie (*1581–1582*), ediţie îngrijită de Viorica Pamfil, Bucureşti, Editura Academiei, 1968.

Emanuela Timotin, 2010, *Descântecele manuscrise româneşti* (secolele al XVII-lea – al XIX-lea), Bucureşti, Editura Academiei Române.

Varlaam, *Cazania*, Bucureşti, Fundaţia pentru literatură şi artă, 1943.

BIBLIOGRAFIE

Asan, Finuţa, Laura Vasiliu, 1956, „Unele aspecte ale sintaxei infinitivului în limba română", în *Studii de gramatică*, vol. I, Bucureşti, Editura Academiei Române, p. 97–113.

Avram, Mioara, 1960, *Evoluţia subordonării circumstanţiale cu elemente conjuncţionale în limba română*, Bucureşti, Editura Academiei.

Avram, Mioara, 2007 [2005], „Forme verbale cu funcţie circumstanţială de relaţie în construcţii tautologice în limba română", în *Studii de sintaxă a limbii române*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 165–175.

Brâncuş, Grigore, 2007 [1967], „O concordanţă gramaticală româno-albaneză: modul supin", în *Studii de istorie a limbii române*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 167–173.

Capidan, Th., 1932, *Aromânii. Dialectul aromân*, Bucureşti, Monitorul Oficial şi Imprimeriile statului, Imprimeria Naţională.

Diaconescu, Ion, 1977, *Infinitivul în limba română*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică.

BDD-V897 © 2012 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:49:59 UTC)

DSL, 2001 – Bidu-Vrănceanu, Angela, Cristina Călăraşu, Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, Mihaela Mancaş, Gabriela Pană Dindelegan, *Dicţionar de ştiinţe ale limbii*, Bucureşti, Nemira.
Frâncu, Constantin, 2009, *Gramatica limbii române vechi (1521–1780)*, Casa Editorială Demiurg, Iaşi.
GALR 2008 – Guţu Romalo, Valeria (coord.), *Gramatica limbii române*, vol. I – *Cuvântul*, vol. II – Enunţul, Bucureşti, Editura Academiei Române.
GBLR 2010 – Pană Dindelegan, Gabriela (coord.), *Gramatica de bază a limbii române*, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic Gold.
Maiden, Martin, Cecilia Robustelli, 2007, *A Reference Grammar of Modern Italian*, Second Edition, London, Hodder Arnold.
Manoliu-Manea, Maria, 1993, „Aspect şi diateză în formele nominale ale verbului. Supinul românesc *versus* infinitivul romanic", în *Gramatică, pragmasemantică şi discurs*, Bucureşti, Editura Litera, p. 103–114.
Nemţuţ, Alina-Paula, 2012, *Ipostaze ale tematizării prin forme verbale nepersonale*, document disponibil pe site-ul www.upm.ro.
Pană Dindelegan, Gabriela, 2003, „Un tipar sintactic de «tematizare forte»: De văzut, am văzut destule", în *Elemente de gramatică. Dificultăţi, controverse, noi interpretări*, Bucureşti, Humanitas, p. 151-164.
Porhiel, Sylvie, 2005, „Les marqueurs de thématisation: des thèmes phrastiques et textuels", *Travaux de linguistique*, 2, no. 51, p. 55-84.
Prévost, Sophie, 2003, „Les compléments spatiaux: du topique au focus en passant par les cadres", *Travaux de linguistique*, 2, no. 47, p. 51-77.
Renzi, Lorenzo (ed.), 1995, *Grande gramatica italiana di consultatione*, vol. III, Bologna, Il Mulino.
Rusu, Valeriu (coord.), 1984, *Tratat de dialectologie românească*, Craiova, Scrisul românesc.
Sala, Marius (coord.), 2001, *Enciclopedia limbii române*, Bucureşti, Univers Enciclopedic.
Salvi, Giampaolo, Laura Vanelli, 2004, *Nuova grammatica italiana*, Bologna, Il Mulino.
Vulpe, Magdalena, 1980, *Subordonarea în frază în dacoromâna vorbită*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică.

TOPICALIZED INFINITIVES IN ROMANIAN

(*Abstract*)

This paper describes the weak and strong topicalization infinitival structures in Romanian. Special attention is paid to the strong topicalization structure in the old language. Starting from the data in the old language, the author claims that *a* in topicalizations is a preposition, similar to *de* in the supine topicalization. This preposition functions as a marker of topicalization.

BDD-V897 © 2012 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:49:59 UTC)